

Rapport

h2>Klacht

Wat is de achtergrond van de klacht? Stel je voor dat je als kind vanuit Polen naar Nederland op vakantie gaat om daar je moeder te bezoeken, die in Nederland woont en werkt. Je wordt na vijf dagen verblijf in Nederland door Bureau Jeugdzorg uit huis meegenomen en in een crisisopvang geplaatst. Dan ben je als kind in een nachtmerrie terechtgekomen.

Op 24 oktober 2008 diende mevrouw R. Kowalska, Eerste Secretaris van de Poolse Consul in Nederland, namens mevrouw W. (moeder van X) en mevrouw K. (moeder van Y) een klacht in over een gedraging van de Raad voor de Kinderbescherming te Lelystad (verder: de Raad), Bureau Jeugdzorg Flevoland (verder: BJZ) en het regionale politiekorps Flevoland (verder: de politie). Haar klacht werd als volgt geformuleerd:

Op 13 juni 2008 ontvangt het Algemene Meldpunt Kindermishandeling (AMK) een melding van een ambtenaar van het regionale politiekorps Flevoland over twee Poolse minderjarige kinderen van 6 en 10 jaar. Volgens een buurman zouden deze kinderen vaker langdurig alleen thuis worden gelaten. Het AMK geeft deze melding door aan de Raad voor de Kinderbescherming in Lelystad waarna de Raad de kinderrechter verzoekt om een voorlopige ondertoezichtstelling uit te spreken en een machtiging uithuisplaatsing af te geven. Diezelfde dag nog worden de beide minderjarigen door medewerkers van het Bureau Jeugdzorg Flevoland van hun (tijdelijke) verblijfplaats meegenomen en elders ondergebracht. Bij de uithuisplaatsing verleenden ambtenaren van het regionale politiekorps Flevoland assistentie. Op 26 juni 2008 is de voorlopige ondertoezichtstelling door de kinderrechter opgeheven omdat de situatie uiteindelijk anders bleek te liggen dan in eerste instantie werd gedacht.

Namens de ouders van de kinderen heeft de Consul van de Poolse Ambassade in Nederland de Nationale ombudsman gevraagd een onderzoek in te stellen naar deze gang van zaken. Daarbij gaat het met name om het volgende:

- dat voorafgaand aan de indiening van het verzoekschrift tot voorlopige ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing door geen van de betrokken instanties (het regionale politiekorps Flevoland, het AMK en de Raad voor de Kinderbescherming in Lelystad) een gedegen onderzoek is verricht;
- dat voorafgaand aan de indiening van het verzoekschrift tot voorlopige ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing door geen van de betrokken instanties is geprobeerd met de ouders van de minderjarigen in contact te treden;
- dat voorafgaand aan de indiening van het verzoekschrift tot voorlopige ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing door geen van de betrokken instanties is nagegaan wie de ouders van de minderjarigen waren, of zij wel familie van elkaar waren

en of zij wel in Nederland woonden;

- de Raad heeft besloten een verzoek tot voorlopige ondertoezichtstelling én uithuisplaatsing in te dienen;
- het Bureau Jeugdzorg Flevoland uitvoering heeft gegeven aan de machtiging tot uithuisplaatsing terwijl op dat moment in ieder geval de ouders van één van de minderjarigen in de woning aanwezig was;
- tijdens de uithuisplaatsing geen tolk aanwezig was zodat de ouders niet wisten wat er gebeurde en ook niet wisten waar de kinderen naartoe werden gebracht;
- de ouders tijdens de uithuisplaatsing niet in de gelegenheid zijn gesteld om afscheid te nemen van de minderjarigen;
- de ouders tijdens het weekend dat op de uithuisplaatsing volgde, niemand konden bereiken die hen kon informeren over de verblijfplaats van hun kinderen en hun vragen kon beantwoorden.

In het kader van het onderzoek is de klacht voorgelegd aan de beheerder van het regionale politiekorps (de burgemeester van Lelystad), het bestuur van de Stichting Bureau Jeugdzorg Flevoland en de minister voor Jeugd en Gezin. Zij kregen de gelegenheid om op de klacht te reageren en inlichtingen te verstrekken. Ook werd hen een aantal vragen gesteld. De reacties zijn voor commentaar voorgelegd aan mevrouw Kowalska.

Beoordeling

I Bevindingen

ten aanzien van de handelwijze van de betrokken instanties

Algemeen

1. Op 13 juni 2008 besloot de rechtbank Zwolle-Lelystad om een beschikking af te geven waarbij de kinderen X en Y voorlopig voor de duur van drie maanden onder toezicht werden gesteld van BJZ Flevoland. Diezelfde dag werd door de rechtbank ook een machtiging uithuisplaatsing afgegeven voor diezelfde minderjarigen. Aanleiding hiervoor was een melding op 13 juni 2008 bij de politie in Lelystad dat er twee Poolse kinderen alleen thuis waren. De politie is direct na de melding ter plaatse geweest. In de daarvan opgemaakte mutatie van 13 juni 2008 staat hierover onder meer het volgende:

“Melding dat twee poolse kinderen van 10 en 6 jaar oud alleen thuis waren. Volgens melder gebeurde dit wel vaker, beide poolse ouders zouden werken en dan veelal de kinderen alleen thuis laten.

Aan de bel en opgedaan door een jongetje van 10 jaar. Konden we geen gesprek mee voeren en zei op alles ja. Het enige was dat hij (...) heette en zijn broertje (...).

Kinderen zagen er verder verzorgd uit. Contact gehad met Jeugd en Veiligheid en vervolgens heeft Cvd (...) contact gehad met de Amk die contact met de melder ging opnemen.

Nog contact gehad met de Vreemdelingendienst. Die konden ook niets doen of controleren. Gezin staat niet in gba ingeschreven.

Aanvulling (...)

Is door kinderrechtter (...) een VOTS en uithuisplaatsing bevolen en kinderen zijn daadwerkelijk door BJZ (...) uit de woning gehaald en elders ondergebracht. De aanwezige volwassen Polen begrepen er geen snars van en middels tolkentelefoon is e.e.a. duidelijk gemaakt.

Kwamen de beide moeders later op de avond langs op het bureau samen met een tolk genaamd (...) en gaven de id gegevens van beide kinderen:

X (...)

Y (...)

Copyen bij mutatie gevoegd.

Contact gehad met (...) van BJZ en die gaf aan dat de RvdK de zorg om de ouders heeft overgenomen.

Copyen in envelop bij de receptie gelegd en die zal maandag worden opgehaald door BJZ.

Alle bescheiden worden verzonden naar afdeling jeugd te Zijp.”

2. Het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (verder: AMK, onderdeel van BJZ), deed weer direct een melding bij de Raad. De inhoud van de melding was voor de Raad aanleiding om op diezelfde dag nog de kinderrechtter te verzoeken een voorlopige ondertoezichtstelling uit te spreken en een machtiging uithuisplaatsing af te geven.

In het verzoekschrift staat ter toelichting onder meer het volgende:

“Op vrijdag 13 juni 2008 meldt het AMK dat zij een melding hebben gekregen van de Chef van Dienst, de heer (...), van de politie Lelystad.

Er was bij de politie melding gemaakt dat er twee Poolse kinderen alleen thuis waren. De kinderen zouden volgens de meldende buurman al sinds 11 juni 2008 alleen thuis zijn.

Kinderen zouden vaker langdurig alleen thuis gelaten worden, vanwege werkzaamheden van de ouders. Politie is langs geweest en constateerde dat de kinderen daadwerkelijk alleen waren. Een gesprek was niet mogelijk, omdat de kinderen alleen Pools spraken. De politie kon alleen achterhalen dat de 10 jarige jongen X heette en zijn 6 jarige broertje Y.

Aanvullende telefonische informatie van de politie is dat zowel de ouders als de kinderen niet ingeschreven staan in Nederland.”

3. De op 13 juni 2008 afgegeven rechterlijke beschikking werd onmiddellijk uitgevoerd door BJZ. De kinderen werden in aanwezigheid van de politie diezelfde middag uit huis gehaald en in een pleeggezin geplaatst.

4. Op maandagochtend 16 juni 2008 nam een medewerker van het uitzendbureau waarvoor de moeder van één van de kinderen werkte, contact op met BJZ. Die ochtend volgt een gesprek met alle betrokkenen bij BJZ. Dan blijkt dat de kinderen geen broertjes van elkaar zijn. De moeder van één van de kinderen geeft aan dat zij in Nederland werkt maar haar zoon bij zijn tante in Polen woont. Hij was nu een weekje op bezoek bij haar in Nederland. De bewuste vrijdag was het vriendje van haar zoon bij haar thuis aan het spelen. Zijn moeder, die ook in Nederland werkt, was die dag boven in het huis. BJZ verricht onderzoek naar de situatie waarna de kinderen op 18 juni 2008 worden teruggeplaatst bij hun moeders.

Zienswijze mevrouw W. en mevrouw K.

5. De gemachtigde van de moeders schrijft aan de Nationale ombudsman dat zij twijfelt aan de handelwijze van de betrokken instanties. Dit verwoordt zij namens mevrouw W. en mevrouw K. in een aantal klachten.

6. In de eerste plaats verwijten zij de politie geen goed onderzoek te hebben gedaan naar de melding van de buurman. Deze meldde dat twee kinderen langdurig zonder toezicht in een woning zouden verblijven. De politie is ter verificatie naar het huis gegaan en daar hebben zij aan de deur geklopt. De kinderen hebben toen opengedaan. Communicatie was op dat moment niet mogelijk omdat de politieagenten geen Pools spraken en de kinderen geen Nederlands. De politie heeft aangegeven middels gebarentaal opgemaakt te hebben dat de kinderen alleen thuis waren. Dat de kinderen totaal niet begrepen wat de politie aan hen vroeg bleek wel uit het feit dat de moeder van een van de kinderen op dat moment boven in de woning aanwezig was. De politie had dus nooit op basis hiervan kunnen concluderen dat er sprake was van een zorgelijke situatie en een melding moeten doen bij het AMK, aldus de beide moeders.

7. Het AMK heeft de melding vervolgens zonder verder onderzoek doorgegeven aan de Raad. De Raad heeft vervolgens, opnieuw zonder de situatie van de kinderen zelf te onderzoeken, de kinderrechtster telefonisch verzocht om een voorlopige

ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing uit te spreken. Direct na het telefonische verzoek van de Raad, heeft de kinderrechter de gevraagde beschikking afgegeven. Mevrouw W. en mevrouw K. trekken daaruit de conclusie dat de beschikking van de rechter volledig automatisch is afgegeven, zonder dat daarbij is overwogen of in deze zaak überhaupt maatregelen genomen moesten worden of dat er wellicht andere maatregelen gebruikt konden worden, die minder ingrijpend waren dan een uithuisplaatsing.

8. Mevrouw W. en mevrouw K. begrijpen verder niet dat het feit dat er onduidelijkheid bestond over de vraag wie de jongetjes waren en wie hun ouders waren, geen twijfels oopriep om op de ingezette weg verder te gaan. Ook zijn zij zeer teleurgesteld dat er onzorgvuldig is omgegaan met de persoonlijke gegevens. Zo zijn in de beschikking tot uithuisplaatsing de namen van de kinderen foutief opgenomen. Maar nog schokkender vinden zij het dat de namen van de ouders van de kinderen die in de beschikking zijn opgenomen, niet daadwerkelijk de ouders van de kinderen zijn. Sterker nog, uit de beschikking blijkt dat er vanuit werd gegaan, dat de kinderen broertjes waren, terwijl dit niet het geval is. Het kind van mevrouw W., kind X, woont in Polen bij zijn tante en gaat daar naar school. Kind X was pas sinds de maandag voor de uithuisplaatsing in Nederland aangekomen om bij zijn moeder op vakantie te gaan. Op het moment van uithuisplaatsing verbleef kind X dus pas vijf dagen in Nederland. Kind Y was samen met zijn ouders in het huis van mevrouw W. aanwezig. Kind X en kind Y waren samen aan het spelen, terwijl de ouders van Y op de bovenverdieping van de woning verbleven.

9. Naar aanleiding van de reactie van de betrokken instanties op de klachtformulering en de vragen van de Nationale ombudsman concludeerden de moeders dat zowel de politie als BJZ geen geschikte stappen hebben ondernomen om de melding van de buurman over de situatie van de kinderen te verifiëren. Volgens de informatie van de politie hoort het AMK dergelijke meldingen zorgvuldig te onderzoeken. BJZ beweert echter, dat zij de juistheid van de melding niet heeft onderzocht omdat dit al door de politie gedaan zou zijn.

10. Ook stellen mevrouw W. en mevrouw K. de vraag waarom er niet werd afgezien van de uitvoering van de beschikking op het moment dat werd vastgesteld dat de situatie van de kinderen anders was dan oorspronkelijk was verondersteld. Op het moment van de daadwerkelijke uithuisplaatsing bleek immers dat de kinderen niet alleen thuis waren. Van een acute en ernstig bedreigende situatie was op dat moment geen sprake meer. Zij waren op dat moment bij hun moeder en konden dat ook blijven.

11. Tenslotte wordt het betreurd dat er tijdens de uithuisplaatsing gebruik werd gemaakt van een telefonische tolk. Naar de mening van mevrouw W. en mevrouw K. vertaalde de ingeschakelde tolk alleen de bevelen van de politie en BJZ. Zij zijn niet in een voor hen begrijpelijke taal geïnformeerd over waar de kinderen naartoe werden gebracht, voor hoe lang en waarom.

12. Al met al is de situatie voor de kinderen naar de mening van de moeders traumatisch geweest. Mevrouw W. en mevrouw K. zijn van mening dat de meest ingrijpende maatregel, namelijk uithuisplaatsing, volstrekt onnodig is toegepast. Dit alles had voorkomen kunnen worden door met hen in gesprek te gaan. Dit heeft geen enkele instantie gedaan, en zelfs niet geprobeerd. Iedereen is maar doorgedaan op de ingeslagen weg zonder zich af te vragen waarmee men nu eigenlijk bezig was en tot welke gevolgen dit bij de kinderen zou kunnen leiden. Naar hun mening hebben de foutief doorgevoerde procedures, automatismen in de genomen acties en het misbruik van bevoegdheden een serieuze psychische schade aan de kinderen toegebracht.

Zienswijze politie Flevoland

13. De politie liet in reactie aan de Nationale ombudsman weten de geformuleerde klachten ongegrond te vinden, met uitzondering van het feit dat moeder W. geen afscheid heeft kunnen nemen van haar kind X. Deze ouders waren op het moment van de uithuisplaatsing namelijk niet aanwezig in de woning, dus hebben zij ook geen afscheid kunnen nemen.

14. De politie gaf ter toelichting aan dat de politie niet met de melder heeft gesproken. Met het AMK was afgesproken dat zij contact zouden opnemen met de melder. Ook is er geen onderzoek verricht naar de verstandhouding tussen de melder en zijn burens. Wel heeft de politie contact opgenomen met de Vreemdelingendienst maar daar kon men geen informatie verschaffen. Navraag bij het GBA leverde op dat het gezin daar niet stond ingeschreven. Omdat de melder had aangegeven dat het vaker voorkwam dat de jongens alleen thuis waren en het jonge kinderen betrof, is besloten het AMK in te lichten. Het is vervolgens aan het AMK om de afweging te maken of er wel of geen vervolprocedure gestart moet worden. Nadat de moeders 's avonds op het politiebureau de juiste identiteitsgegevens hebben overlegd, is dit direct doorgegeven aan BJZ.

15. Met betrekking tot de daadwerkelijke uithuisplaatsing merkte de politie op dat de Chef van Dienst daarbij op verzoek van Bureau Jeugdzorg aanwezig was. Hoewel er op dat moment fysiek geen tolk aanwezig was, was communicatie op dat moment mogelijk via de tolk van de tolktelefoon.

16. Al met al kon de politie zich wel voorstellen dat één en ander een flinke impact heeft gehad op de ouders en vooral op hun kinderen. Er werd toegezegd dat de klachten besproken zouden worden met de korpschef van de politie Flevoland, waarbij de vraag centraal zou staan in hoeverre de organisatie en de medewerkers iets kunnen leren van deze klacht.

Zienswijze Bureau Jeugdzorg

17. BJZ liet in een eerste reactie aan de Nationale ombudsman weten alle geformuleerde klachten ongegrond te vinden. Wel benadrukte het dat de gang van zaken zoals die heeft plaatsgevonden, heel spijtig is voor de beide kinderen en hun families. Verder schreef het dat, gezien het feit dat de melding via de politie binnenkwam, het AMK van oordeel was dat er sprake was van een acute en ernstig bedreigende situatie. Het betrof namelijk jonge kinderen die al drie dagen alleen thuis waren en waarbij een van de kinderen uit het raam had gehangen. Bovendien werd het weekend en was het van belang dat de situatie niet zou voortduren. Er is dan ook direct contact opgenomen met de Raad die de zorgen deelde.

18. Aangegeven werd dat het AMK niet heeft geprobeerd de verkregen informatie te verifiëren. Bij doorgeleiding naar de Raad is het de verantwoordelijkheid van het AMK de door de melder aangedragen gegevens te toetsen op volledigheid en logische samenhang, om vervolgens op basis van die gegevens zich een oordeel te kunnen vormen over de vraag of doorgeleiding naar de Raad geïndiceerd is. De verantwoordelijkheid voor de juistheid en betrouwbaarheid van de gegevens ligt naar de mening van BJZ bij de melder, in dit geval dus de politie.

19. Er is niet geprobeerd om contact op te nemen met de ouders omdat die volgens informatie van de politie al drie dagen niet thuis waren. Bovendien stonden zij niet ingeschreven in het GBA zodat niet duidelijk was in welke verhouding de kinderen tot elkaar stonden en wie hun ouders waren.

20. Nadat de rechterlijke beschikking was ontvangen, heeft een medewerker van het VOTS-team van BJZ samen met de politie de kinderen uit huis gehaald. Toen ter plaatste bleek dat de situatie anders lag dan in de beschikking stond, heeft de medewerker telefonisch contact opgenomen met de afdelingsmanager en de gedragswetenschapper van BJZ. Er werd toen gezamenlijk de inschatting gemaakt om de kinderen eerst veilig te stellen en daarna uit te zoeken hoe de situatie daadwerkelijk in elkaar zat. Gedurende de uithuisplaatsing was er een telefonische tolk beschikbaar die de procedure aan de aanwezige moeder heeft uitgelegd. De moeder die aanwezig was, heeft afscheid kunnen nemen van haar kind. De andere moeder was niet aanwezig.

21. Volgens BJZ is het bij een uithuisplaatsing de taak van de Raad om de aanzegging (van de uithuisplaatsing aan de ouders; No) te doen. De Raad heeft ook de verantwoordelijkheid om voor een tolk te zorgen. De Raad was echter niet bij de uithuisplaatsing aanwezig. Daarom heeft BJZ een telefonische tolk ingeschakeld. Direct na de uithuisplaatsing heeft de medewerker de Raad geïnformeerd dat de situatie ter plaatse een andere was dan eerder was aangenomen. Het was de verantwoordelijkheid van de Raad om daarnaar verder onderzoek te doen. In de auto en gedurende het weekend is een tolk ingeschakeld om contact te krijgen met de kinderen en hen op de hoogte te stellen van de situatie. Omdat de uithuisplaatsing op vrijdag plaatsvond, kon pas op maandag contact gezocht worden door de moeders met BJZ. Wel heeft BJZ een

bereikbaarheidsdienst die buiten kantooruren gebeld kan worden.

22. De gang van zaken heeft BJZ aanleiding gegeven het beleid aan te scherpen, in die zin dat bij een uithuisplaatsing voortaan eerst gewacht wordt tot er een medewerker van de Raad aanwezig is voordat actie wordt ondernemen.

23. In reactie op het toegestuurde verslag van bevindingen liet BJZ weten van mening te zijn veranderd. Men had geconstateerd dat de reacties van BJZ en de politie Flevoland niet op elkaar aansloten. BJZ concludeerde nu dat er indertijd sprake is geweest van miscommunicatie of foutieve verwachtingen. Dit vond BJZ ontoelaatbaar. Het verslag van bevindingen heeft tot interne heroverwegingen en de volgende maatregelen geleid:

het AMK moet in zaken waarbij kinderen en/of ouders zijn betrokken die de Nederlandse taal niet beheersen, extra zorgvuldig zijn en meer onderzoek verrichten, daar waar de veiligheid van de kinderen het toelaat. Met name omdat een crisisuithuisplaatsing een enorme impact heeft op de kinderen en hun ouders;

voortaan zal in zaken waarin een klacht tegen meerdere ketenpartners wordt ingediend, in overleg worden getreden met die ketenpartners om het gehele traject te analyseren. Op die manier wordt ieders aandeel sneller inzichtelijk en kan er sneller naar een oplossing worden gezocht;

in deze zaak zal, gelet op de tegenstrijdigheden in de brieven, alsnog in overleg met de politie Flevoland worden getreden om te zaak te analyseren.

BJZ gaf aan de klachten nu gegrond te vinden. Het AMK had deze zaak zorgvuldiger kunnen en moeten onderzoeken. Dit vormde voor BJZ reden verzoeksters en hun kinderen schriftelijk hun welgemeende excuses aan te bieden.

Zienswijze Raad voor de Kinderbescherming en de minister voor Jeugd en Gezin

24. De Raad zag in het door de Nationale ombudsman ingestelde onderzoek aanleiding een eigen onderzoek in te stellen naar de gang van zaken. De uitkomst hiervan bracht de algemeen directeur ertoe om met de betrokken moeders en hun gemachtigde van de Poolse ambassade in gesprek te gaan. Tijdens dit gesprek zijn excuses aangeboden voor de gang van zaken. Ook is hen een financiële tegemoetkoming aangeboden die de moeders hebben geaccepteerd.

25. De minister voor Jeugd en Gezin verwees in zijn reactie op de klacht naar de opstelling van de Raad in het onderzoek.

II Beoordeling

ten aanzien van de werkwijze van de betrokken instanties.

26. De Nationale ombudsman beoordeelt de gehele keten van activiteiten en onderscheidt daarin drie fases:

Fase 1: de stappen die voorafgaand aan de indiening van het verzoekschrift tot het treffen van spoedmaatregelen zijn genomen;

Fase 2: de daadwerkelijke uithuisplaatsing;

Fase 3: de periode na de uithuisplaatsing.

Fase 1: Ten aanzien van de stappen die genomen zijn voorafgaand aan het indienen van het verzoek tot uithuisplaatsing:

27. Het beginsel van actieve en adequate informatieverwerking houdt in dat overheidsinstanties bij de voorbereiding van hun handelingen de relevante informatie verwerven. Dit betekent dat van een overheidsinstantie mag worden verwacht dat zij zich voorafgaand aan het nemen van beslissingen op de hoogte stelt van alle relevante feiten en omstandigheden en daarnaar dus actief en zorgvuldig onderzoek verricht. Het gaat hierbij niet alleen om het toepassen van hoor en wederhoor, maar ook om het eigenmachtig verzamelen van informatie ter voorbereiding van een beslissing om tot handelen over te gaan.

Politie

28. Nadat de politie de melding van de buurman heeft gekregen is zij naar het opgegeven adres gegaan. Zij stelt toen te hebben geconstateerd dat de kinderen daadwerkelijk langdurig alleen waren. Vervolgens is navraag gedaan bij Vreemdelingenzaken en de Gemeentelijke basisadministratie. Bij beide instanties was geen informatie bekend over deze kinderen. Desondanks ontstond bij de politie de overtuiging dat een melding bij het AMK nodig was.

29. Naar de mening van de Nationale ombudsman heeft de politie in deze kwestie een aantal essentiële onderzoekshandelingen laten liggen.

In de eerste plaats is het onbegrijpelijk dat de politie conclusies heeft getrokken over de situatie van de jongetjes zonder dat er in een begrijpelijke taal met hen kon worden gesproken. De politie had moeten beseffen dat het, om een juiste inschatting te kunnen maken van de daadwerkelijke situatie, niet af kon gaan op hetgeen men uit gebarentaal meende af te kunnen leiden. De politie had zich ook toen al moeten realiseren dat als zij het verhaal van de jongetjes wilden horen, de inschakeling van een tolk onontbeerlijk was. De constatering van de politie betrof op dat moment overigens slechts het idee dat de kinderen op dat moment alleen thuis waren. Dat gaf nog geen antwoord op de vraag hoe lang dit al zo was. Bovendien, zo geeft de politie aan, zagen de jongens er verzorgd uit. Ook dit had dus verder moeten worden onderzocht of had in ieder geval reden moeten

geven om terughoudendheid te betrachten in het voor waar aannemen van de melding. De politie had dus de mogelijkheden moeten nagaan om de melding op waarde te kunnen schatten. De politie had daarover bijvoorbeeld met de melder zelf in gesprek kunnen gaan om zo te achterhalen wat zijn motief was en navraag te doen naar hetgeen de melder daadwerkelijk had geconstateerd. In dit kader had de politie wellicht ook navraag bij andere buurtbewoners kunnen doen. Een andere mogelijkheid was om een verzoek aan de ouders in de woning achter te laten om binnen bijvoorbeeld één uur terug te bellen. Zo had de politie zich een beter beeld kunnen vormen van de situatie, in het bijzonder over de vraag hoe lang de kinderen alleen thuis waren en hoe vaak zich dit voordeed.

30. Daarnaast verbaast het de Nationale ombudsman dat het feit dat de betrokken personen niet bekend waren bij het GBA en bij Vreemdelingenzaken geen vragen heeft opgeroepen. Zonder hiernaar verder onderzoek te verrichten of zich af te vragen of dit de situatie anders zou kunnen maken, is de politie bij de eerder ingenomen conclusie gebleven dat de melding juist was en de kinderen langdurig alleen in de woning waren achtergelaten. Niet is stilgestaan bij de vraag of wel voldoende aannemelijk was dat het hier om twee broertjes ging die in Nederland woonden.

31. Al met al is het in deze kwestie de politie aan te rekenen dat zij geen afdoende onderzoek heeft verricht naar de juistheid en betrouwbaarheid van de melding. Op die manier kon geen juiste en zorgvuldige inschatting worden gemaakt van de te ondernemen vervolgstappen. Ondanks het feit dat er signalen waren dat de situatie wellicht anders zou kunnen zijn dan werd aangenomen (kinderen zagen er verzorgd uit, er kon niet in een eenduidige taal met elkaar gesproken worden, waarbij er dus geen gefundeerde conclusies getrokken hadden kunnen worden, personen waren niet bekend in het GBA of bij de Vreemdelingenpolitie, er waren verder geen andere meldingen bij de politie bekend), is dit niet als mogelijkheid overwogen en is gemeend op dat moment al een melding te moeten doen bij het AMK.

BJZ

32. Nadat de politie de melding had doorgegeven aan het AMK is, voor zover de Nationale ombudsman kan overzien, direct de conclusie getrokken dat de melding zorgelijk was. Op basis waarvan deze conclusie is getrokken wordt door BJZ niet duidelijk gemaakt, behalve het feit dat de melding immers van de politie afkomstig was. Er kan niet uit de stukken opgemaakt worden op basis waarvan BJZ heeft geconstateerd dat de veiligheid van de kinderen daadwerkelijk in het geding was. BJZ zegt hier zelf over dat er niet geprobeerd is om de verkregen informatie te verifiëren. Het AMK is naar de mening van BJZ verantwoordelijk voor de toetsing op volledigheid en logische samenhang van de melding en de politie is verantwoordelijk voor de juistheid en betrouwbaarheid van de gegevens.

Overigens is hierbij opvallend dat in reactie naar de Nationale ombudsman BJZ opmerkt dat de kinderen al drie dagen alleen thuis zouden zijn en dat één van de kinderen uit het

raam had gehangen. Deze informatie staat echter niet vermeld in het proces-verbaal. Het is de Nationale ombudsman dan ook niet bekend op basis van welke informatie BJZ tot deze conclusie is gekomen.

33. De beslissing om een kind uit huis te plaatsen de meest ingrijpende beslissing in de jeugdbescherming is, zowel voor het kind als voor de ouders. Een dergelijke beslissing dient dan ook met de grootst mogelijke zorgvuldigheid genomen te worden. Dit betekent dat BJZ, ook in geval van een acute situatie, nauwkeurig de ontwikkelingen en bedreigingen moet onderzoeken voordat het een besluit neemt over de te volgen stappen. Het verwijzen van BJZ naar de politie als verantwoordelijke om de juistheid en betrouwbaarheid van de aangeleverde gegevens te controleren, is in deze dan ook ongepast. BJZ heeft hierin immers een eigen verantwoordelijkheid als het gaat om het inschatten van de ernst van de situatie. Van een permanente onderzoekshouding, zoals die nu ook staat omschreven in het handboek Deltamethode Gezinsvoogdij (zie Achtergrond), waarbij een gezinsvoogd bij signalen van onveiligheid nagaat of het daadwerkelijk nodig is om te reageren en zo ja, op welke wijze, is niet gebleken. BJZ had een inschatting moeten maken van het risico voor het kind en hoeveel tijd er was voordat een beslissing genomen en uitgevoerd had moeten worden. Met andere woorden, was het echt nodig dat de kinderen onmiddellijk, binnen enkele uren nog, uit huis moesten worden geplaatst of was er tijd voor een reguliere procedure en voorbereiding. Het is aan BJZ om deze afweging te maken op basis van een goede analyse en eigen onderzoek van de ontvangen melding. In dit geval had het onderzoek van de politie ook bij BJZ nadere vragen moeten oproepen: hoe lang en hoe vaak was met de kinderen gesproken, was überhaupt tot een begrijpelijk gesprek gekomen, wie was de melder en in welke relatie stond hij met betrokkenen, waren er andere gegevens die de melding ondersteunden, kon later nog eens ter plaatse worden gegaan om in gesprek met ouders te komen?

Door dit alles na te laten heeft BJZ niet gehandeld in overeenstemming met de kwaliteitseisen die aan een professionele organisatie als BJZ mogen worden gesteld bij de voorbereiding van een ingrijpende beslissing als het uithuisplaatsen.

34. De Nationale ombudsman waardeert het dat het toegestuurde verslag van bevindingen BJZ aanleiding gaf opnieuw naar deze zaak te kijken. Het is belangrijk dat dit heeft geleid tot een ander oordeel over het eigen optreden in deze zaak. Nog belangrijker is het dat dit ook tot concrete verbeteringen in de werkwijze heeft geleid en dat men hierover met de politie Flevoland in gesprek gaat.

Raad voor de Kinderbescherming

35. Het is de Nationale ombudsman bekend dat de rechter een verzoek tot voorlopige ondertoezichtstelling en een verzoek tot het verlenen van een voorlopige machtiging tot uithuisplaatsing kan toewijzen zonder eerst de minderjarige, zijn ouders en andere belanghebbenden in de gelegenheid te hebben gesteld om hun mening kenbaar te maken

(art. 800, derde lid en 809, derde lid Rv). Het gaat in een dergelijk geval om een zodanig ernstige situatie dat de behandeling respectievelijk de gelegenheid waarop de minderjarige zijn mening kenbaar kan maken niet kan worden afgewacht, zonder onmiddellijk en ernstig gevaar voor de minderjarige. (art. 800, derde lid, Rv).

36. De vraag of de Raad in dit geval tot de conclusie kon komen dat van zo'n ernstige situatie sprake was, heeft de Raad, achteraf, ontkennend beantwoord. De inhoud van de melding van het AMK bood daarvoor onvoldoende reden. De conclusie dat de kinderen in een zodanige ernstige situatie verkeerden dat direct ingrijpen nodig was, was immers slechts gestoeld op een enkele melding van een buurman en de daaropvolgende constatering van de politie dat de kinderen op dat moment alleen thuis waren. Een constatering die vragen op had moeten roepen. Met de Raad is de Nationale ombudsman van oordeel dat de Raad indertijd geen goede afweging heeft gemaakt en ten onrechte tot het aanvragen van spoedmaatregelen heeft besloten.

37. De Nationale ombudsman prijst de Raad voor haar initiatief om naar aanleiding van het onderzoek van de Nationale ombudsman een intern onderzoek in te stellen naar de gang van zaken. Hij heeft waardering voor het feit dat de Raad vervolgens het gesprek is aangegaan met de betrokken moeders en hen niet alleen excuses maar ook een financiële compensatie voor het aangedane leed heeft aangeboden.

Conclusie

38. De Nationale ombudsman concludeert dat geen van de overheidsinstanties in de keten van activiteiten die hebben plaatsgevonden, alvorens het verzoek tot uithuisplaatsing in te dienen, zijn/haar verantwoordelijkheid heeft genomen ten aanzien van het verrichten van een eigen onderzoek. De gehele gang van zaken lijkt een voortrazende trein te zijn geweest, die niet meer is stopgezet. Geen van de betrokken instanties heeft "onderweg" kritisch naar zichzelf gekeken en zich afgevraagd of men wel op de juiste weg zat. Men is er steeds vanuit gegaan dat de kinderen langdurig alleen thuis zaten en contact met de ouders daarom niet mogelijk was. Dit is een grote misvatting geweest. Persoonlijk contact, met zowel de moeders als de kinderen in een voor hen begrijpelijke taal had ongelooflijk veel problemen en schade bij zowel de kinderen als hun ouders kunnen voorkomen. Indien de afzonderlijke overheidsinstanties hun verantwoordelijkheid hadden genomen om zich steeds opnieuw af te vragen of er daadwerkelijk voldoende aanwijzingen waren om aan te nemen dat er vermoedelijk sprake was van een ernstige situatie, dan was het niet tot deze ingrijpende situatie gekomen.

De Nationale ombudsman is van oordeel dat de betrokken instanties onvoldoende onderzoek hebben verricht en daarmee in strijd hebben gehandeld met het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Fase 2: Ten aanzien van de daadwerkelijke uithuisplaatsing van de kinderen.

39. Het evenredigheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel. Dit beginsel brengt mee dat Bureau Jeugdzorg bij het uitvoeren van haar taken in beginsel dient te kiezen voor een werkwijze die voor een jeugdige het minst bezwarend is. Voordat wordt overgegaan tot een uithuisplaatsing moet men er dus zeker van zijn dat de uitvoering van deze maatregel noodzakelijk is om aan de bedreigende situatie voor het kind een einde te maken. Daarbij moet Bureau Jeugdzorg ervan overtuigd zijn dat een minder ingrijpend middel niet datzelfde resultaat zal opleveren.

40. De Nationale ombudsman stelt voorop dat het in beginsel niet aan overheidsinstanties is om te bepalen of wel of niet uitvoering moet worden gegeven aan rechterlijke uitspraken. Die afweging is immers aan de rechter. Overheidsinstanties moeten in beginsel uitgaan van de juistheid van rechterlijke uitspraken en daaraan op correcte wijze uitvoering geven. De Nationale ombudsman is echter van mening dat desondanks van een professional mag worden verwacht dat hij/zij voorafgaande aan de tenuitvoerlegging van een rechterlijke uitspraak wel de situatie goed bekijkt en nagaat of de omstandigheden inmiddels niet zodanig zijn veranderd, dat de rechter vermoedelijk niet tot dezelfde uitspraak zou zijn gekomen. Tenuitvoerlegging zou in dit geval geen recht doen aan de (gewijzigde) feitelijke situatie en is dan ook niet aangewezen.

41. In dit geval had de betreffende medewerker van BJZ die ter plaatse kwam direct het vermoeden dat de zaken anders lagen dan zoals in de beschikking was geformuleerd. De feitelijke situatie bleek anders dan de voorstelling van zaken waarop de kinderrechter zijn beslissing had gebaseerd. De gezinsvoogd heeft overeenkomstig de daartoe gestelde regels op dat moment contact gezocht met haar afdelingsmanager en de gedragswetenschapper van BJZ. Het is goed dat de gezinsvoogd dit heeft gedaan. Jammer is echter dat ondanks de twijfels van de gezinsvoogd, ervoor is gekozen om op de ingeslagen weg verder te gaan. De grond voor de uithuisplaatsing was immers het feit dat twee broertjes langere tijd alleen waren in een woning. In de woning was op dat moment in ieder geval een moeder aanwezig. Op dat moment had dus ook met deze ouder in gesprek kunnen worden gegaan om zich een beeld te vormen van de situatie. Er hadden op dat moment ook afspraken gemaakt kunnen worden dat de kinderen dat weekend niet meer alleen zouden worden gelaten en dat maandag met elkaar verder zou worden gesproken over de situatie. Om op het moment van de uithuisplaatsing tot een goed gesprek te kunnen komen, was het noodzakelijk dat op dat moment ter plaatse een tolk aanwezig was geweest. BJZ zegt daarover dat het inhuren van een tolk een taak van de Raad is, die zonder enige opgave van redenen op het moment van uithuisplaatsing niet aanwezig was. Aangenomen dat de tolk voor rekening zou komen van de Raad, had de afwezigheid van de Raad en de daarbij behorende tolk, voor BJZ wederom een signaal moeten zijn om op dat moment van de uithuisplaatsing af te zien. Ondanks het feit dat er telefonisch wel een tolk aanwezig was, blijkt uit ervaringen van tolken dat een lijfelijk aanwezige tolk ver de

voorkeur heeft boven een telefonische tolk. Buiten het feit dat de verstaanbaarheid bij telefonisch tolken ronduit slecht kan zijn, is het gebleken dat telefonisch tolken meer op de uitvoer van de procedures is gericht, hetgeen ook een klacht is geweest van de moeders. (Bron: "Tolken in het publiek domein")

42. Waarom de Raad voor de Kinderbescherming bij de uithuisplaatsing niet aanwezig was, komt niet naar voren uit de stukken. Het is wrang te moeten constateren dat de overheidsinstantie die uiteindelijk verantwoordelijk is voor het indienen van het verzoek tot uithuisplaatsing, (terwijl er geen afdoende zelfstandig onderzoek heeft plaatsgevonden en de beschikking uiteindelijk is gebaseerd op foutieve persoonsinformatie), zelf niet de verantwoordelijkheid neemt om bij de uithuisplaatsing aanwezig te zijn. Dit heeft mede tot gevolg gehad dat er ter plaatse geen tolk aanwezig was om de betrokkenen in hun eigen taal op de hoogte te stellen van de situatie.

Conclusie

43. Ook hier is er helaas sprake van een opeenvolging van fouten door de betrokken instanties. Doordat de instanties er klakkeloos vanuit gingen dat ieder zijn werk goed gedaan had, lijkt er sprake te zijn geweest van een tunnelvisie. "De kinderen bevinden zich immers in een ernstig bedreigende situatie door het feit dat ze langdurig alleen in de woning zijn en moeten hoe dan ook uit die situatie worden gehaald". Door deze tunnelvisie is er niet alles aan gedaan om een juist inzicht te krijgen in de situatie met als gevolg dat alle betrokkenen (waaronder ook de rechter) in deze visie is meegegaan en de kinderen, naar achteraf duidelijk is geworden, ten onrechte uit huis zijn geplaatst. Dit is des te ingrijpender omdat de uithuisplaatsing op een vrijdag plaatsvond en de ouders pas op maandag actie konden ondernemen om hun kinderen weer terug te krijgen. Dit had voor de betrokken instanties een extra reden moeten zijn om reeds op het moment van de uithuisplaatsing een onderzoek in te stellen naar de werkelijke situatie.

De Nationale ombudsman is van oordeel dat de rechterlijke uitspraak in dit geval niet zonder meer ten uitvoer had moeten worden gelegd maar dat eerst met de aanwezige ouders in gesprek had moeten worden gegaan om een inschatting te kunnen maken van de werkelijke situatie. Vervolgens had dan besloten kunnen worden of er niet een andere mogelijkheid was die voldoende waarborgen bood voor de kinderen maar voor hen niet zo ingrijpend zou zijn.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Fase 3: Ten aanzien van het geven van nazorg door de betrokken instanties

44. Het beginsel van actieve en adequate informatieverstrekking eist van een overheidsinstantie dat het burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorziet. Dit vereiste impliceert enerzijds de

plicht om in te gaan op verzoeken van burgers om informatie en anderzijds de plicht om burgers uit eigen beweging te informeren over hun (rechts)positie.

45. Uit het proces-verbaal van de politie wordt duidelijk dat de aanwezige moeder geen idee had wat er gebeurde. De andere moeder is pas later door de aanwezige moeder op de hoogte gesteld. Beide moeders voelden zich totaal ontredderd en volkomen machteloos, evenals de kinderen. Zij gaven aan niet te hebben begrepen waar de kinderen heen werden gebracht, hoe lang dit zou duren, hoe zij contact met hen konden opnemen en wat de vervolgstappen waren. Daar komt nog bij dat de kinderen op vrijdagmiddag uit huis zijn gehaald en de moeders dus tot maandag hebben moeten wachten voordat zij met iemand contact konden opnemen die hen in deze situatie bij zou kunnen staan (zoals bijvoorbeeld een advocaat of in dit concrete geval, de Poolse consul). De Nationale ombudsman betreurt het dat de moeders op vrijdagmiddag in een dergelijke situatie zijn achtergelaten. Voor hen moet het ondraaglijk zijn geweest om een heel weekend niet te weten waar je kinderen zijn, wat er met hen gebeurt en niet te weten wanneer je ze weer te zien krijgt. Ook moeten zij zich machteloos hebben gevoeld omdat zij op dat moment niets aan de situatie konden veranderen. Hoewel er op dat moment een telefonische tolk beschikbaar was, is het maar de vraag of de ouders deze uitleg, mede door de heftige emoties die de uithuisplaatsing bij hen teweeg bracht, hebben begrepen. BJZ stelt verder een telefoonnummer te hebben achtergelaten en over een bereikbaarheidsdienst te beschikken. Gelet op de aanwezige taalbarrière, vormde deze waarschijnlijk geen geruststelling voor de ouders. Bovendien blijkt uit de door de politie opgemaakte mutatie dat de bereikbaarheidsdienst geen stappen heeft gezet naar aanleiding van het bekend worden van de juiste identiteit van de jongens. De ouders hadden hieraan dus vermoedelijk ook niet veel gehad. De politie schrijft namelijk in haar reactie aan de Nationale ombudsman dat op het moment dat de moeders 's avonds de juiste identiteitsgegevens kenbaar hadden gemaakt, de juiste gegevens direct zijn doorgegeven aan BJZ. Besloten is kennelijk dat dit geen haast had en wel tot maandag kon wachten. Ook vertelde de medewerker van BJZ dat de Raad de zorg voor de ouders had overgenomen. Ook hierin zag BJZ dus geen aanleiding om zelf actie te ondernemen, ook niet richting de ouders terwijl de ouders hoopten dat met het bekend raken van de juiste gegevens, de kinderen snel weer thuis zouden zijn. Dat geen van de betrokken instanties hiervoor oog heeft gehad, is dan ook zeer kwalijk.

46. Verder is de Nationale ombudsman van oordeel dat mede door het feit dat werd geconstateerd dat de situatie anders was dan in de beschikking stond en het feit dat het vrijdagmiddag was, de gezinsvoogd extra moeite had moeten nemen om op dat moment nog duidelijk te krijgen wat er nu precies aan de hand was, waarom zij voor deze weg koos en wie de moeders konden bereiken voor nadere informatie. De aanname dat de bereikbaarheidsdienst van BJZ bij de politie en dus bij de moeders bekend was, is te gemakkelijk en was in dit geval ook niet voldoende.

Dat de ouders niet goed zijn geïnformeerd over de gehele gang van zaken is in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

Ook op dit punt is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

Slotbeschouwing

Twee kinderen belanden vanwege een reeks van misverstanden en verkeerde beoordelingen in een nachtmerrie. Zonder reden worden zij uit huis gehaald en komen onder de hoede van de Jeugdzorg. Was dat niet te voorkomen? Natuurlijk, als de betrokken overheidsinstanties hun eigen verantwoordelijkheid serieus hadden genomen. Het is immers niet voor niets dat de stappen om tot een ingrijpende maatregel zoals een uithuisplaatsing te kunnen komen, zijn ondergebracht bij verschillende instanties.

Het is de Nationale ombudsman bekend dat er goede afspraken zijn gemaakt met de politie over het doorgeven van zorgmeldingen aan Bureau Jeugdzorg. Daarbij staat voorop dat de politie in de eerste plaats de juistheid en de volledigheid van de melding onderzoekt. Als de politie dan op basis van dat onderzoek besluit de melding door te geven aan Bureau Jeugdzorg is het vervolgens aan Bureau Jeugdzorg om op basis van eigen onderzoek een juiste beslissing te nemen. Het is jammer te moeten constateren dat Bureau Jeugdzorg in dit geval de verantwoordelijkheid voor het verrichten van een onderzoek bij de politie legt en de politie de verantwoordelijkheid tot het verrichten van een onderzoek bij het AMK terwijl ieder vanuit hun professionaliteit een eigen verantwoordelijkheid heeft in dit proces.

De Raad voor de Kinderbescherming heeft tot taak om - mede op basis van eigen onderzoek - het uiteindelijke verzoek om het treffen van (spoed)maatregelen aan de rechter te doen. De rechter toetst of het verzoek van de Raad voldoende gemotiveerd is. De Nationale ombudsman vindt het belangrijk dat de Raad, daar waar sprake is van onvoldoende kwaliteit van het verzoek van Bureau Jeugdzorg aan de Raad om een verzoek bij de rechter in te dienen, via haar eigen onderzoek die tekortschietende kwaliteit kan compenseren. Dit neemt echter niet weg dat iedere overheidsinstantie uiteindelijk verantwoordelijk blijft voor zijn eigen handelwijze en afweging. Het schept forse risico's als partners in een keten van samenwerken er zondermeer vanuit gaat dat de netwerkpartner zijn werk goed gedaan heeft en een eigen onafhankelijk onderzoek en weging dus niet meer nodig is.

Al met al is de Nationale ombudsman van mening dat alle drie de instanties hetzelfde doel nastreven, namelijk het beschermen van de veiligheid van de kinderen. Om deze zware verantwoordelijkheid zo goed mogelijk ten uitvoer te brengen, zijn de overheidsinstanties aan zichzelf, maar vooral aan de burger verplicht om pas conclusies te trekken aan de hand van een gedegen onderzoek en niet de bevindingen van de netwerkpartner die voorafgaand aan de keten zit, zonder meer over te nemen.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedragingen van de betrokken overheidsinstanties, de Raad voor de Kinderbescherming te Utrecht (de minister voor Jeugd en Gezin), Bureau Jeugdzorg Flevoland en het regionale politiekorps Flevoland (de korpsbeheerder) is gegrond:

ten aanzien van de stappen die genomen zijn voorafgaand aan het indienen van het verzoek tot uithuisplaatsing, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving;

ten aanzien van de daadwerkelijke uithuisplaatsing van de kinderen, wegens strijd met het evenredigheidsvereiste;

ten aanzien van het verlenen van nazorg door de betrokken instanties, wegens schending van het beginsel van actieve en adequate informatieverstrekking.

Instemming

De Nationale ombudsman heeft met instemming kennisgenomen van het feit dat de Raad in de klachten van verzoekers aanleiding heeft gezien een intern onderzoek in te stellen en vervolgens excuses voor de handelwijze heeft aangeboden en een financiële compensatie.

Ook heeft de Nationale ombudsman met instemming geconstateerd dat de klachten van verzoekers het regionale politiekorps Flevoland aanleiding hebben gegeven deze te bespreken met de korpschef waarbij de vraag centraal stond in hoeverre de organisatie en de medewerkers hiervan kunnen leren.

Tot slot heeft de Nationale ombudsman met instemming kennis genomen dat de klacht van verzoekers voor Bureau Jeugdzorg Flevoland was het beleid aan te scherpen, in die zin dat bij een uithuisplaatsing voortaan eerst gewacht wordt tot er een medewerker van de Raad aanwezig is voordat actie wordt ondernemen. Verder heeft hij met instemming kennisgenomen van het feit dat de klacht voor Bureau Jeugdzorg Flevoland later reden vormde om:

in zaken waarbij kinderen en/of ouders zijn betrokken die de Nederlandse taal niet beheersen, extra zorgvuldig te zijn en meer onderzoek te verrichten naar de situatie;

in zaken waarin een klacht wordt ingediend tegen meerdere ketenpartners, in overleg te treden met die ketenpartners voor een analyse van de zaak;

met de politie Flevoland over deze zaak in gesprek te gaan;

verzoeksters en hun kinderen schriftelijk excuses aan te bieden.

Aanbeveling

De Nationale ombudsman geeft de beheerder van het regionale politiekorps Flevoland en Bureau Jeugdzorg Flevoland in overweging om (gezamenlijk) aan verzoeksters terug te koppelen welke leerpunten uit de situatie zijn getrokken en hen tevens *passende* excuses aan te bieden voor de gang van zaken.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Het verzoekschrift met bijlagen d.d. 27 oktober 2008

De schriftelijke reactie met bijlagen van Bureau Jeugdzorg Flevoland d.d. 27 januari 2009

De schriftelijke reactie met bijlagen van de politie Flevoland d.d. 6 februari 2009

De schriftelijke reactie hierop van verzoeker d.d. 9 maart 2009

De schriftelijke reactie van de minister van Justitie d.d. 27 mei 2009

Onderzoek

Zie onder beoordeling

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Handboek deltamethode gezinsvoogdij, hoofdstuk 6, paragraaf 6.2.1.

"6.2.1 De kernbeslissing over de reactie op een signaal of melding van kindermishandeling.

Signalen van mogelijke onveiligheid kunnen van buiten komen. Het kan gaan om informatie van, of over de ouders en het kind, of gedrag van ouders en kind. Maar de signalen kunnen ook van binnen komen: de gezinsvoogd krijgt vermoedens, schrikt, voelt zich onbehaaglijk of gemanipuleerd. Bij dergelijke signalen moet de gezinsvoogd nagaan of het nodig is om te reageren. De gezinsvoogd kan zich als ijkpunt bij deze beslissing afvragen of hij zonder verdere interventie met een gerust gevoel/geweten het gezin en het kind kan achterlaten. Gezinsvoogden moeten als het ware een `derde oog' hebben om de

veiligheidssituatie van het kind in de gaten te houden. Ze wachten niet af tot er signalen van onveiligheid komen, maar gaan actief op zoek naar tekenen van veiligheid. De gezinsvoogd heeft daarom in de communicatie met ouders en kinderen een permanente 'onderzoekshouding' zowel bij het engageren als het positioneren.

Signalen bij de beoordeling of de fysieke veiligheid in het geding is:

De opvoeder toont zich gewelddadig, dreigt of heeft geen controle over zijn emoties

De opvoeder spreekt of handelt negatief ten aanzien van het kind of de opvoeder dreigt Het kind te bezeren

Er is vastgesteld lichamelijk letsel

De gezinsvoogd wordt niet binnen gelaten of mag het kind niet zien

Er wordt niet voorzien in basisbehoeften: voeding, kleding, woning, medische zorg

Hulpverlening om de bedreiging op te heffen wordt geweigerd

Er zijn signalen van eerdere kindermishandeling

Het kind is bang

Persoonlijke problematiek van de opvoeder belemmert hem / haar ernstig om voor het kind te zorgen en het kind te beschermen."

2. Tolken in het publiek domein

"<http://www.seo.nl/nl/publicaties/rapporten/2007/986.html>

In opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC)

Over de vraag, aanbod en de bemiddeling van tolken, Amsterdam, april 2007."

3. Normen 2000, Versie 2, Beleidsregels met betrekking tot de werkwijze van de Raad voor de Kinderbescherming, 2.2 kwaliteitseisen

"6. Indien in het kader van het onderzoek wordt gesproken met personen die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen, wordt zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van een erkende tolk."

4. Artikel 800, derde lid van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering

"De beschikkingen tot voorlopige ondertoezichtstelling van een minderjarige en tot machtiging van de stichting, bedoeld in artikel 1, onder f, van de Wet op de jeugdzorg om

een minderjarige uit huis te plaatsen alsmede een beschikking met betrekking tot de voorlopige voogdij kunnen alleen dan aanstonds worden gegeven, indien de behandeling niet kan worden afgewacht zonder onmiddellijk en ernstig gevaar voor de minderjarige. Deze beschikkingen verliezen haar kracht na verloop van twee weken, tenzij de belanghebbenden binnen deze termijn in de gelegenheid zijn gesteld hun mening kenbaar te maken."

Artikel 809, derde lid van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering

"Indien de gelegenheid waarop de minderjarige zijn mening kenbaar kan maken niet kan worden afgewacht zonder onmiddellijk en ernstig gevaar voor de minderjarige, kan de rechter de beschikkingen tot voorlopige ondertoezichtstelling van een minderjarige en tot machtiging van de stichting, bedoeld in artikel 1, onder f, van de Wet op de jeugdzorg om een minderjarige uit huis te plaatsen alsmede een beschikking met betrekking tot de voorlopige voogdij geven zonder toepassing van het eerste lid. Deze beschikkingen verliezen haar kracht na verloop van twee weken, tenzij de minderjarige binnen deze termijn in de gelegenheid is gesteld zijn mening kenbaar te maken."